

Aan de gemeenteraad
Cc college van B&W
Cc pers

DATUM 15 november 2018
ZAAKNUMMER 498525
BEHANDELD DOOR O.A. van Strien
TELEFOON (035) 629 2782
UW KENMERK
BIJLAGEN -
BETREFT Voortgang volwasseneneducatie

Geachte dames en heren,

Met deze Collegebrief informeren wij u over relevante ontwikkelingen op het terrein van volwasseneneducatie. De volwasseneneducatie richt zich op volwassen inwoners die het ondanks het Nederlandse onderwijssysteem of een afgerond inburgeringstraject niet gelukt is om voldoende taal- en rekenvaardigheid te verwerven. Deze groep inwoners noemen we laaggeletterden. De gemeente Hilversum ondersteunt deze inwoners door passende en voor hen gratis taaltrajecten aan bieden.

Achtergronden

De doelgroep in Hilversum wordt ingeschat op ca 12.500 personen. In de praktijk neemt een beperkt deel van hen deel aan taaltrajecten. Dat is onder andere omdat we hen niet kunnen bereiken. Daarnaast leert de ervaring dat een deel van onze inwoners wel op de hoogte is van het aanbod, maar er voor kiest (vooralsnog) daar geen gebruik van te maken. Ter illustratie: in 2017 hebben bij de grootste taalaanbieder (het MBO College) 166 Hilversummers een opleiding gevolgd. Vanuit het digi- en taalhuis hebben 69 personen (in de gehele regio Gooi en Vechtstreek) in 2017 deelgenomen aan cursussen als Taal en Meer. Ca 100 personen (uit gemeente Hilversum) bezochten dat jaar een taalspreekuur. Daarnaast hebben in de regio enkele tientallen personen een traject gevolgd bij verschillende kleinere aanbieders.

Voor ons is het belangrijk dat we beter inzicht krijgen in de wijze waarop we deze inwoners kunnen bereiken en informeren over taaltrajecten. Het beheersen van de taal is voor ons geen doel op zich, maar een middel om naar eigen vermogen mee te doen aan de samenleving. Ook streven we naar een diverser aanbod dat aansluit bij de opleidingswensen onze inwoners.

Nieuwe taaltrajecten en participatie

Om de verbinding tussen taaltrajecten en meedoen aan te de maatschappij te versterken is in oktober een pilot begonnen bij taalaanbieder Danner & Danner. Zij zijn een taaltraject gestart met een groep van 14 personen met onvoldoende taal- en rekenvaardigheid én zonder baan. Doel van de pilot is om niet alleen hun taalniveau te verhogen, maar om hen ook toe te leiden naar een betaalde baan of een MBO-opleiding. We zijn benieuwd naar de ervaringen die deze werkwijze ons oplevert.

Tot en met dit jaar sloot onze gemeente namens de regiogemeenten contracten af met verschillende taalaanbieders. In regionaal verband is daarom een zogenaamd 'open house' inkooptraject gestart voor nieuwe overeenkomsten vanaf 2019. Dat biedt ook nieuwe aanbieders de mogelijkheid hun taaltrajecten in onze regio aan te bieden.

Dat heeft geleid tot de samenwerking met diverse taalaanbieders van formeel (met erkend diploma) en non formeel aanbod. Non formeel aanbod met inzet van vrijwillige taalmaatjes in combinatie met professionals blijkt vaak geschikt voor mensen die minder makkelijk leren.

Met het inkooptraject krijgen twee grote nieuwe aanbieders kans in onze regio, te weten TopTaal en stichting IPI. Daarnaast hebben ook verschillende bestaande aanbieders nu een regionale overeenkomst, waaronder de twee grootste: het MBO College en de bibliotheek. Door met een 'open house' te werken, kunnen nieuwe aanbieders die aan de voorwaarden voldoen in de toekomst ook een overeenkomst sluiten.

Vanaf 2019 krijgen aanbieders vanuit het regionale budget een extra vergoeding van €100 tot € 150 voor het taaltraject als het hen lukt om de inwoner ook toe te leiden naar een baan of opleiding.

Verbeteren bereik doelgroep

Het bereik onder de doelgroep lijkt nog heel beperkt, vooral voor inwoners die Nederlands als eerste taal hebben. Eerder dit jaar zijn we begonnen met trainingen en workshops in het Sociaal Plein om onze medewerkers bewust te maken van de problematiek en te informeren over het aanbod en de mogelijkheden om door te verwijzen.

Sinds enkele weken screent een medewerker van stichting Lezen en Schrijven op het Sociaal Plein ook inwoners op hun taalvaardigheid. Dit gebeurt in eerste instantie op beperkte schaal om te leren van de nieuwe werkwijze. Dit heeft wel al geleid tot enkele doorverwijzingen naar passend aanbod. De komende maanden breiden we de screening verder uit en leren we nog meer over het bereiken van de doelgroep en eventueel toeleiden naar taaltrajecten.

Ook zien we dat in het kader van ouderbetrokkenheid onder meer bij BINK Kinderopvang veel ouders bereikt worden met taalaanbod op de kinderopvang. Al sedert 2016 zijn de gezondheidsprofessionals (apothekers, huisartsen, ziekenhuis en GGD) bezig met een gezamenlijke aanpak om patiënten te stimuleren van taalaanbod gebruik te maken in relatie tot medicijntrouw, het volgen van een dieet etc. Taalaanbieder Twinburgering biedt taaltrajecten op het snijvlak van taal en participatie aan bijstandgerechtigden.

De bibliotheek start later in het jaar een pilot waarbij ook scholen betrokken zijn. Doel is het taalniveau van kinderen en hun ouders te verhogen. We krijgen daarmee ook meer inzicht in de mogelijkheden om personen met onvoldoende taal- en rekenvaardigheid te bereiken. De komende periode willen we de verschillende vindplaatsen verder blijven uitbreiden. Omdat we weten dat ongeveer de helft van de mensen met schulden ook moeite heeft met lezen en schrijven, proberen we ook daar het bereik onder de doelgroep te verbeteren.

Budget en regionale inbedding

Gemeente Hilversum ontvangt van het Rijk een geormerkte uitkering om in regionaal verband uitvoering te geven aan de volwasseneneducatie. Recent heeft het Rijk bericht dat zij aan gemeente Hilversum een uitkering van € 709.000 verleent. In onze brief van 31 mei 2018 hebben wij u geïnformeerd over het overdragen van de beleidscoördinatie aan de regio Gooi en Vechtstreek. In diezelfde brief hebben wij eveneens aangeven dat we voornemens zijn vanaf 2019 ook het budget aan de regio over te dragen. De regio Gooi en Vechtstreek sluit dan ook namens de regiogemeenten de overeenkomst met aanbieders en verzorgt de betalingen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes